

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ &
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚ.ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ Δ/ΝΣΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**

Β.Γεωργίου Α' 1 - 54636

Πληροφορίες: Ανθίτσου Μικρούλα

Τηλ.: 231331-7702

e-mail: m.anthitsou@thessaloniki.gr

Προς:

- Γενικές Διευθύνσεις
- Όλα τα Αυτοτελή Τμήματα
- Όλες τις Διευθύνσεις

Κοιν:

- Γενικός Γραμματέας
- Αντιδήμαρχοι

ΘΕΜΑ: «Καθιέρωση ηλεκτρονικής υπογραφής συμφωνητικών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων»

Λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 (eIDAS), ιδίως του άρθρου 25 περί των νομικών αποτελεσμάτων των ηλεκτρονικών υπογραφών, καθώς και του Ν. 4727/2020 (ΦΕΚ Α' 184/23.09.2020) περί Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ηλεκτρονικών εγγράφων και ηλεκτρονικών υπογραφών, **καθιερώνεται η ηλεκτρονική υπογραφή και διακίνηση των συμφωνητικών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων.**

Η διαδικασία ηλεκτρονικής υπογραφής των συμφωνητικών θα πραγματοποιείται μέσω εξωτερικών εφαρμογών/πλατφορμών εξ αποστάσεως υπογραφής εγγράφων (εκτός ΣΗΔΕ) και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, όπως περιγράφεται αναλυτικά :

1. **Αποστολή του συμφωνητικού στον ανάδοχο :** Το συμφωνητικό αποστέλλεται στον ανάδοχο σε μορφή αρχείου **PDF**, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email), προκειμένου να υπογραφεί ηλεκτρονικά. Ειδικότερα, ο νόμιμος εκπρόσωπος του αναδόχου θα πρέπει να κατέχει εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή η οποία φέρει θέση ιδιόχειρης υπογραφής σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού της ΕΕ αριθ. 910/2014 [eIDAS Regulation].
2. **Παραλαβή και έλεγχος της ψηφιακής υπογραφής του αναδόχου:** Μετά την παραλαβή του ψηφιακά υπογεγραμμένου συμφωνητικού από τον ανάδοχο, διενεργείται έλεγχος εγκυρότητας της ψηφιακής υπογραφής του.

3. **Αποστολή στον αρμόδιο Αντιδήμαρχο για τελική υπογραφή:** Το συμφωνητικό, μετά την ψηφιακή υπογραφή του αναδόχου, προωθείται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στον αρμόδιο Αντιδήμαρχο, προκειμένου να υπογραφεί, εκτός ΣΗΔΕ, μέσω επίσημων εφαρμογών εξ αποστάσεως ψηφιακής υπογραφής εγγράφων για το Κεντρικό Σύστημα Ηλεκτρονικής Διακίνησης Εγγράφων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (π.χ. <https://webapp.mindigital-shde.gr/login>)
4. **Παραλαβή και επανέλεγχος του τελικά υπογεγραμμένου συμφωνητικού:** Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υπογραφής παραλαμβάνεται το τελικά ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο συμφωνητικό και διενεργείται εκ νέου έλεγχος της εγκυρότητας **όλων των ηλεκτρονικών υπογραφών** που έχουν τεθεί στο έγγραφο, στη σελίδα <https://dss.harica.gr/validation> και αποθηκεύεται το σχετικό αποδεικτικό.
5. **Καταχώριση στο ΣΗΔΕ:** Για την ολοκλήρωση της διαδικασίας, εκδίδεται εξερχόμενο έγγραφο μέσω του ΣΗΔΕ, όπου στο πεδίο «Έγγραφο σε ψηφιακή μορφή» (καρτέλα Βασικά) μεταφορτώνεται το συμφωνητικό σε μορφή αρχείου PDF **χωρίς υπογραφές**. Επιπλέον, στο πεδίο «Συνημμένα Αρχεία» (καρτέλα Βασικά) μεταφορτώνονται τα ακόλουθα αρχεία: το **τελικό, ψηφιακά υπογεγραμμένο συμφωνητικό**, το **αποδεικτικό εγκυρότητας** ηλεκτρονικών υπογραφών και το **ψηφιοποιημένο (σκαναρισμένο) σχέδιο του συμφωνητικού**, όπως αυτό έχει θεωρηθεί από τη Νομική Υπηρεσία.

Το ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο αρχείο PDF από όλα τα συμβαλλόμενα μέρη αποτελεί το **μοναδικό πρωτότυπο συμφωνητικό** και αποτελεί μέρος του φακέλου της σύμβασης και δικαιολογητικό για την εκκαθάριση της δαπάνης και φυλάσσεται με το πρωτότυπο εξοφλημένο ένταλμα. Η απλή εκτύπωσή του δεν αποτελεί αποδεικτικό μέσο. Τυχόν εκτυπώσεις αυτού δύναται να βεβαιώνονται ως ακριβή αντίγραφα, χειρόγραφα, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και κατόπιν ελέγχου της εγκυρότητας των ηλεκτρονικών υπογραφών.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της καθιέρωσης της διαδικασίας ηλεκτρονικής υπογραφής των συμφωνητικών, κρίνεται απαραίτητη η αντίστοιχη προσαρμογή της διατύπωσης του κειμένου τους, ώστε να μην προσδιορίζεται συγκεκριμένη ημερομηνία σύνταξης/υπογραφής πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας ψηφιακής υπογραφής. Ειδικότερα, η υφιστάμενη διατύπωση: «Στη Θεσσαλονίκη σήμερα την μηνός έτους» αντικαθίσταται από τη διατύπωση: «**Στη Θεσσαλονίκη, σήμερα**». Η ανωτέρω διατύπωση επιτρέπει την ολοκλήρωση της διαδικασίας με την ημερομηνία να προκύπτει από τα στοιχεία του πρωτοκόλλου, χωρίς να προαπαιτείται η αναγραφή συγκεκριμένης ημερομηνίας στο σώμα του συμφωνητικού.

Αντίστοιχη προσαρμογή απαιτείται και στο περιεχόμενο της πρόσκλησης για την υπογραφή του συμφωνητικού. Δεδομένου ότι δεν είναι εφικτή η δημιουργία ενός ενιαίου προτύπου που να καλύπτει το σύνολο των διαδικασιών ανάθεσης, κρίνεται απαραίτητο οι σχετικές προσκλήσεις να

ενσωματώνουν κατ' ελάχιστον τις ακόλουθες προβλέψεις για τη διαδικασία της ηλεκτρονικής υπογραφής:

«Λόγω της εφαρμογής διαδικασιών ψηφιακής διακυβέρνησης, η υπογραφή του συμφωνητικού θα πραγματοποιηθεί αποκλειστικά με εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή. Για την ολοκλήρωση της διαδικασίας, παρακαλείστε όπως εντός προθεσμίας (αριθμητικά) ημερών από τη λήψη της παρούσας αποστείλετε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση email: το υπογεγραμμένο συμφωνητικό, το οποίο θα φέρει την εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου του αναδόχου.».

Η ανωτέρω διαδικασία έχει καθολική ισχύ από την ημερομηνία παραλαβής του παρόντος και εφαρμόζεται ανεξαιρέτως σε όλα τα συμφωνητικά του Δήμου μας, ανεξάρτητα από τη διαδικασία επιλογής και το είδος ανάθεσης.

Πέραν της περιόδου προσαρμογής για τις εν εξελίξει διαδικασίες, σε περίπτωση παράλειψης τήρησης των συγκεκριμένων οδηγιών δεν θα είναι εφικτή η εκτέλεση (και πληρωμή) των συμβάσεων.

Με εντολή Δημάρχου
Η Αν. Προϊσταμένη Γενικής Διεύθυνσης
Οικονομικών & Διοικητικών Υπηρεσιών

Ανθίτσου Μικρούλα
ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού
Α' Βαθμού

Συνημμένα

1. Υπ' αριθ. 910/2014 Κανονισμός (ΕΕ)
2. Ν. 4727/2020
3. Οδηγίες ελέγχου εγκυρότητας ηλεκτρονικά υπογεγραμμένου εγγράφου τύπου pdf στον σύνδεσμο :
<https://www.harica.gr/el/guides/%CE%AD%CE%BB%CE%B5%CE%B3%CF%87%CE%BF%CF%82-%CE%B5%CE%B3%CE%BA%CF%85%CF%81%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B1%CF%82-%CE%B7%CE%BB%CE%B5%CE%BA%CF%84%CF%81%CE%BF%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CF%85%CF%80%CE%BF/#Step-1>

Ακριβές Αντίγραφο

Αυτοτελές Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών - Κ01

Vlachou Fotini

Γραμμ. Υποστήριξη

Δήμος Θεσσαλονίκης